

גימלתון

עיתון גימלאי כפר-סבא

גליון מס' 58, סיון - תמוז תשע"ג, מאי - יוני 2013

העמותה למען הקשיש כפר-סבא, בשיתוף עיריית כפר-סבא - המחלקה לטיפול באוכלוסיה המבוגרת

חגיגת בר מצווה לניצולי שואה בכותל

יהודה זיסמן

היא והבטיחה שאשל גוינט ימשיך לתמוך תקציבית באירועים למען שורדי שואה. בשם העמותה למען הקשיש ברכה גבי זהבה באום.

תלמידי בית ספר כצנלסון הקרינו מצגת קצרה אותה הכינו לכבוד חתני בר המצווה. הם עומדים להכין סרט אשר יכלול את ההכנות והטקס. הסרט יוקרן בעתיד הקרוב בפני חתני בר המצווה ובני משפחותיהם. האירוע הסתיים ברגשות מעורבים: מצד אחד שמחה וגאווה על כך שהצלחנו להביא את החתנים לחוגג את בר המצווה גם אם באיחור של כמה שנים, ותחושה של החמצה על

אלה שלא הספיקו לחגוג. ישנה הבטחה שגם בשנה הבאה נאפשר לניצולי שואה שעדיין לא זכו לחגוג לקיים טקס דומה. "הקרן למורשת הכותל המערבי" הינה גוף ממשלתי הכפוף למשרד ראש הממשלה וממונה על רחבת הכותל המערבי ואתריו: מנהרות הכותל, מרכז שרשרת הדורות ובית כנסת אוהל יצחק. מיד לאחר מלחמת ששת הימים החל משרד הדתות במבצע חשיפת הכותל המערבי, מבצע חפירה מסובך שארך כ-20 שנה, בו נחשף הכותל מתחת לשכונה שנבנתה בצמוד לו.

הקרן למורשת הכותל המערבי הוקמה על ידי המשרד לענייני דתות בשנת תשמ"ח 1988 על מנת להעביר את מורשת הכותל המערבי ובנוסף לטפח, לפתח ולשמר את הכותל המערבי ומנהרותיו.

בשיקול דעת וזהירות תוך התחשבות במכלול היבטים ושיקולים דתיים, תיירותיים, ארכיאולוגיים, ביטחוניים ועוד, ובפיקוח הלכתי ומדעי המשיכה הקרן במלאכת החשיפה, סנטימטר אחר סנטימטר, כדי לגלות את ירושלים בימי תפארתה.

להם. חלק זה היווה הפתעה לחתני בר המצווה, וקשה לתאר במלים את התרגשותם כאשר ראו את החיילים המצדיעים. אל החיילים הצטרפו חזן ובחורי ישיבה - המדריכים של הקרן למורשת הכותל, בשירה וריקודים לצלילי כלי זמר. החיילים ובחורי הישיבה ליוו את החתנים, תוך שירה וריקודים, להניח תפילין ולהתעטף בטלית. חתני בר המצווה עטופים בטליתות, בני משפחותיהם, חיילים, בחורי ישיבה, חזן והמלווים עמדו לשירת התקווה בסמוך לדגל ישראל ברחבת הכותל.

כמו בכל בר מצווה עלו החתנים לתורה והנשים אשר צפו בהם מ"קשת וילסון" - עזרת נשים זרקו עליהם סוכריות. אין לתאר במילים את ההתרגשות שאחזה בכל מי שנכח באירוע.

לסיום התכבדו כל המשתתפים בארוחת צהרים כיד המלך לצלילי מוסיקה וזמרה של חזן ששר בידיש.

מנכ"ל עמותת הקרן מרדכי (סולי) אליאב ברך את האורחים. ראש העיר העניק לכל חתן שי מטעם העיר כפר סבא וברך את החתנים, מגי גד מאשל גוינט ברכה אף

הנער היהודי מגיע לחג בר המצווה בגיל 13 שנה ויום, ואז הוא נחשב כבר מצווה. האירוע מזכה אותו להנחת תפילין ולהתעטף טלית ככתוב בספר במדבר פרק ט"ו:

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם, ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם". 20 ניצולי שואה שלא זכו לחגוג את בר המצווה שלהם בגיל 13, חגגו את הטקס שהתקיים ביום שני 6.5.13, כ"ו באייר ברחבת הכותל. לכל אחד סיפור, איך הצליח לשרוד ולהשאר בחיים. כולם עברו את הזוועות

בשואה, פוגרומים, אקציות, גטאות, מחנות עבודה, רעב ולא פעם ראו את המוות מול פניהם.

ראש העיר מר יהודה בן חמו יזם את הפרויקט לאחר ששמע על קיום הטקס מפי גברת מיכל גרשוני שאביה חגג את בר המצווה בגבעתיים.

לצורך תיעוד הסיפורים ותיעוד הפרויקט וכמובן ליווי וצילום הטקס, התגייסו גם תלמידי בית ספר כצנלסון - מגמת תקשורת בהדרכת המורה יהודה.

חתני בר המצווה השתתפו במספר מפגשים בהם התלמידים תיעדו את סיפור חייהם. כמו כן נכח הצוות שהוביל את הפרויקט: זהבה באום ונאוה סלומון מהעמותה למען הקשיש, סילביה בקר ושוש דרימר מהמחלקה לאוכלוסיה מבוגרת באגף הרווחה.

לטקס במעמד ראש העיר, נכבדי העירייה, העמותה, משרד הרווחה ואשל גוינט הגיעו החתנים ובני משפחותיהם בהסעות מאורגנות. הם סיירו בשרשרת הדורות, בני המשפחות סיירו במקביל במנהרות הכותל. ביציאה משרשרת הדורות חיכתה להם כיתה של חיילי צה"ל אשר הצדיעה

דבר העורך

פשע של אלימות פיזית נגד זקנים חסרי מגן פשה ברחובותינו. לא מדובר על מקרה בודד פה ושם. תקיפת זקנים בארץ הפכה לתופעה נפוצה, למכת מדינה, למגיפה של בריונות. מכים זקנים על לא עוול בכפם. הוונדליזם של נערים פורעים כלפי זקנים הגיע לאחרונה לשיאים. אחד מתוך חמישה זקנים בארץ הוא קורבן של התעללות כל שהיא. בשלוש השנים האחרונות נפתחו 1,000 תיקים בשל תקיפת זקנים חסרי ישע. וכ-19% מכלל הזקנים בישראל, נחשפים לסוג מסוים של אלימות.

לא פשוט בימינו להיות אדם זקן בישראל. מי שמפגין אזרחות טובה - עלול לסבול מאלימות חסרת רחמים. ובשל מה מותקפים הזקנים? הנה מספר מקרים: זקן אחד מעיר לצעיר, שנכנס עם כלבו לשטח בו משחקים ילדים קטנים. בתגובה, הצעיר תוקף אותו ומתעלל בו. זקן אחר, מעיר לבני נוער שפירקו ספסל בגינה ציבורית לבל יעשו את זה. בתגובה, מזעיק נער אחד את אביו, והוא מפליא את מכותיו בזקן. אישה זקנה מעירה לשני נערים שהם חונים במקום אסור ליד ביתה. בתגובה, הם שורפים בלילה את מכוניתה. מי ימגר את הזוועה הזאת? המדינה שאמורה לאפשר לכל אחד מאיתנו להזדקן בכבוד, ולחיות בביטחון, לא ממצה את הדין עם מבצעי הפשע. קיים במדינה חוק עונשין לפגיעה בחסרי ישע, אבל הוא לא מיושם כהלכה.

הכלי המשפטי הוא אחד הכלים להתמודדות עם תופעת האלימות. אבל אין מספיק הרתעה כנגדה, כי אין אכיפה נאותה ויעילה של החוק. השופטים שלנו, ביושבם על כס המשפט, מוסיפים חטא על פשע. הם מרחמים על העבריינים, במקום על הקרבנות. במקרה הטוב, הענישה שהם גוזרים, היא מעצר בית לזמן מה. מדוע לא עוצרים את הפורעים עד תום ההליך המשפטי? מדוע לא מוגש כתב אישום מידי ושיפוט מהיר?

בספר משלי נאמר: "תפארת בחורים כוחם, והדר זקנים שיבה". הנערים ראויים לפאר בזכות כוחם, והזקנים בזכות שיבתם, חכמתם, וניסיון חיים שרכשו עם השנים. דומה שהנערים הפורעים, מפרשים את האמור פירוש שונה לגמרי...

שלכם, העורך
ישראל אפרתי

חגיגת בר מצווה לניצולי שואה בכותל

באמצעות אתר האינטרנט, תכניות למידה מרחוק וכדי על מנת להעמיק את הקשר עם ירושלים והכותל המערבי לאלו שאינם יכולים להגיע לסיור. הקרן מעמידה לרשות הקהל כ-260 מדריכים, מדריכי בר מצווה, מדריכי סיורים ומדריכים במרכז שרשרת הדורות. מדי שנה מבקרים בכותל המערבי כשמונה מיליון מבקרים מתוכם שני מיליון מבקרים מודרכים ע"י מדריכי הקרן.

בחפירות נחשפו ממצאים חשובים ביותר להבנת עברו של עם ישראל וההיסטוריה של העיר וכך נוצרה "מנהרת זמן", תרתי משמע, אל ימי הפאר של ירושלים. במקביל להסדרת הביקור במנהרות הכותל, המשיכה הקרן גם בפיתוח רחבת הכותל המערבי. לאחרונה פתחה הקרן לקהל הרחב את מרכז שרשרת הדורות, ומקימה מרכזים חינוכיים נוספים שיחד יהוו מעין קריית-חינוך, אשר תטמיע בקרב המבקרים את מורשת הכותל המערבי ותעמיק את הקשר לשרשרת הדורות של עם ישראל. הקרן אף יוצרת קשר עם יהודי התפוצות

יריד "ריחות וטעמים"

ביום ה' 25.4.13 התקיים באגף הרווחה יריד המכונה בשם "ריחות וטעמים".

מטרת היריד גיוס תרומות לקרן הסיוע לזקנים, בעזרתה ניתנת עזרה לאוכלוסיות רבות ומגוונות בעיר.

ההיצע ביריד היה מגוון ואיכותי וכלל עוגות, פשטידות, עציצים, שוק איכרים, מוצרי טיפוח ועוד ועוד. כיכבו ביריד פשטידות ועוגות טעימות להפליא שהוכנו על ידי עובדות אגף הרווחה, ריבות תוצרת בית, ומוצרים איכותיים שנתרמו באדיבותן הרבה של חנויות רבות בעיר כפר סבא. באיחור קל, בשל פנצ'ר בגלגל של רכב ההובלה, הגיעו הפלפלים המופלאים שנחטפו תוך דקות ספורות.

ניכר היה שההנאה של העוסקים בדבר הייתה רבה. ההכנה והארגון של היריד נעשו בחדוות עשייה יוצאת דופן ומחממת את הלב. הרוכשים הרבים שגדשו את מסדרונות וחדרי אגף הרווחה רכשו את המוצרים בנדיבות רבה וזאת הודות לידיעה שההכנסות מוקדשות למטרה נעלה של עזרה לזולת.

חברי המערכת: דוד אלדר, שפרה אנטמן, ברוך בר-סלע, יהודה זיסמן, יוסי לוי, פנינה מלך, חגי קולטון, יצי רז, רות שמאי, **עורך ראשי:** ישראל אפרתי ■ **המו"ל:** העמותה למען הקשיש - כפר-סבא ■ **רכזת המערכת:** נאוה סלומון, זהבה באום, סילביה בקר ■ **רכז הפצה:** חגי קולטון ■ **כתובת המערכת:** תל-חי 4, כפר-סבא, טל': 09-7676452, פקס: 09-7666997 ■ **קריקטורות:** פרץ ויינרייך ■ **צלם:** דוד אלדר ■ **עיצוב גרפי ודפוס:** זיגוג הפקות בע"מ 09-7495959

**במקום לקנות
כצאי אציש!**

מרפדיה משפחתית של מושבניקים מכפר אז"ר

בעלת מסורת של דורות בשיחזור ובחידוש רהיטים
יכולה לעשות עבורכם את כל החידוש כולל החלפת
ספוגים, בד, תיקוני עץ וצביעה.

**נציג החברה יגיע לבית הלקוח ללא
התחייבות, עם הצעות ועם מבחר גדול
של בדי ריפוד ו/או עורות**

ליפסון מעצבים כפר אז"ר
טל. 03-5353876, אברהם: 057-7750579

זכרונות של אהבה

חגי קולטון

הגוף האנושי צובר מאפיינים מיוחדים בהזדקנותו, העור המתקמט, הנחרש בשיני הזמן הופך להיות מרתק - סיפור חיים ניגלה דרכו. יופיו הקודם פג, תחושת כוחה הנובעת מנעורים ובגרות - נמוגה, וההיסטוריה האישית מבצבצת מתוך קפלי העור - קפלי הזמן. השימוש השונה בגוף, יכולותיו המתמעטות, חולשתו והזדקנותו לעזרה זועקים מתוך סדרת הצילומים המרתקת של מיכל אשכנזי. סדרת צילומים זו נוצרה באהבה גדולה, בן זוגה של מיכל הוא המכבב בצילומים אלה, ידיו הנבונות אשר בעבר ידעו לתכנן ולבנות דברים הפכו לחסרות ישע, יכולתו לעיתים מתמצה בקריעת עיתונים לפיסות. ידיים אלה, אשר ידעו לחבוק ולגונן, כיום מכווצות בעוויתות חסרות פשר. קמילתו של אדם קרוב ואהוב מתוך מבט אהב, בצל זיכרונות עבר, מציגה בפנינו את אחת התערוכות בעלות עוצמת הביטוי היוצאת מהכלל של האמנית. יכולתה הנדירה להפיק יצירות אסתטיות מתוך הכאב והצער ראויה להערכה רבה. מתוך הערכה ואהבה הינה מסוגלת למצוא יופי נדיר במקומות אשר אחרים מסבים מהם את מבטם. האמנית אינה מנסה לפייף את המציאות - היא רק מנציחה אותה, חוסר האונים הברור של בן זוגה עובר דרך עדשת המצלמה, קיומו המוגבל, חוסר יכולתו לזהות מציאות ולתקשר איתה ברורים גם הם, האמנית בגדולתה מצליחה למצוא יופי נדיר גם במצב העגום הנתון. היופי בעיני המתבונן - בזה גדולתה של מיכל אשכנזי המתארת את הקיום הדל דרך עיניה האוהבות. הבחירה בצילומים בשחור-לבן מושכלת ומתאימה ביותר לנושא, התיעוד נקי, מרחיק קמעה את הסיפור האנושי בהימנעות מצבע, והופכו ליצירת אמנות אשר הורתו מהאהבה ולידתו ביצירת אמנות נטו. זהו בדיוק המרחק הנדרש למתבונן להרחקת הרגש האישי, לניתוח ולספיגת היצירה.

רק בשנים האחרונות החלה לצלם בשחור לבן נושאים כמו דיוקנאות בני אנוש, פורטרטים, טבע, חפצים, ארכיטקטורה, חצרות אחוריות, ועוד. בשנת 2004 עברו בני הזוג להתגורר ב"מגדלי היס התיכון". מאז חלה בן זוגה ועבר למעון סיעודי, חיה מיכל בגפה בדירתה הנעימה ועסוקה בעיסוקיה הרבים. היא מלאה באנרגיות חיוביות, היא אישה לבבית וחברותית, אשת שיחה נעימה ואישיותה מעניינת וכובשת אחרים, עם רוח האופטימיות המפעמת בקרבה חרף מצבו הקשה של בן זוגה מזה שנים. הסיפור האנושי העצוב של בני הזוג משמש למיכל היוצרת את הבסיס הנרחב לתערוכת הצילומים. התערוכה היא יצירת אמנות המספרת סיפור חיים אמיתי, הספוג בדווי ומכאובים, גילו הכרונוולוגי ומחלתו של הבעל, משתקפים בצילומי מיכל ויש בהם המון אהבה, עוצמה ויכולת, גם של הצלמת וגם של המצולם.

אסופת הצילומים הנוכחית מספרת סיפור חיים אמיתי ויפה למרות הכאב ואולי בגללו, ברמה אסתטית גבוהה. - כך מתארת אוצרת התערוכה חנה ברק אנגל את תערוכת הצילומים שמתקיימת בחודש מאי בבית ספיר. מיכל אשכנזי ילידת הולנד 1935 יוצאת קיבוץ גבר-עם, התגוררה שנים אחדות בצרפת שם ציירה, צילמה ופיסלה. בן זוגה, יליד 1927 בעברו פלמי"חניק "מלח הארץ", בוגר הטכניון, בו רכש ארבעה תארים בתחומי ההנדסה. הצטיין בעבודתו בתעשייה האווירית ושימש פרויקטור בפרויקט ה"חץ". איש אשכולות בתחומים רבים של החיים ובעל נפש אמנותית בתחום היצירה והפיסול. מיכל היתה אם בית בבן-שמן ועברה למוסד החינוכי החקלאי "כפר גלים", שם מילאה תפקיד של "אם בית" ומחנכת ותרמה רבות למוסד. היא למדה ציור במסגרת חוגים והשתלמויות וכמו כן היתה סטודנטית באוניברסיטת חיפה במגמת אמנות.

הגוף האנושי צובר מאפיינים מיוחדים בהזדקנותו, העור המתקמט, הנחרש בשיני הזמן הופך להיות מרתק - סיפור חיים ניגלה דרכו. יופיו הקודם פג, תחושת כוחה הנובעת מנעורים ובגרות - נמוגה, וההיסטוריה האישית מבצבצת מתוך קפלי העור - קפלי הזמן.

מסלולן משפחתי

ברוך בר סלע

יער קולה

בין ת"א וירושלים. במסגרת המבצע חטיבת אלכסנדרוני כבשה את הכפרים: רנתיה, וילהלמה, יהודיה ורק בשעות אחה"צ נכבשה קולה ע"י גדוד 82 מחטיבה 8. ב-15 ביולי - הלגיון הערבי כבש הכפר ולאחר מאבק וכיבושים מיד ליד, ב-18 ביולי חטי' אלכסנדרוני שתוגברה בפלוגת טנקים מגדוד 82 של חטי' 8 כבשה את הכפר. ב-13 בספטמבר נהרס הכפר לבקשת בן גוריון וב-2 ביולי 1950 הוקמה בשטח מעברת "גבעת כח", כיום מושב הנמצא מערבית ובסמוך למקום. בשטח הפארק שניטע ע"י קק"ל ניתן להבחין בשרידי הכפר - בתים, בורות מים, מגדל צלבני, מסגד, מבנה מקושת וגדרות צבר שסימנו את גבולות הכפר. באנדרטה הנ"ל - מצבת זיכרון בה חקוקים כ"ח שמות הנופלים מגדוד 32.

המרד הערבי ביהודים ובבריטים ובנו עלי - ממפקדי טבח הספורטאים באולמפיאדת מינכן למאבק אלים כנגד הישוב היהודי. קולה נתפרסמה בעקבות "קרבות קולה". ב-10 ביולי 1948 - לאחר תום ההפוגה הראשונה, החל צה"ל במבצע "דני" - לכיבוש הערים הערביות לוד ורמלה והכפרים שממזרח וצפון להן, כדי להרחיב השטח שבשליטת ישראל

איך תגיעו ולמה?

יער קולה נמצא סמוך לכביש 444 המוביל לראש העין ולשוהם. מכפר סבא צאו מזרחה לכיוון ראש העין - מגדל צדק, פנו ימינה -דרומה בכביש עד צומת רנתיס ופנו מזרחה לכביש חוצה בנימין בעקבות שילוט למצבת אלכסנדרוני ויער קולה, לאחר כק"מ פנו שמאלה לאנדרטה ומשם התחילו הטיול ו/או הפיקניק. השם הערבי "קולה" מקורו מ"מגדל" בתורכית. המגדל היה חלק ממרכז מינהלי של המסדר הצלבני ההוספילטרי שאביריו הקימוהו ב-1181. לימים הוקם כפר על שרידי החורבות הנ"ל ובסמוך למגדל, מסגד הכפר שמשפר תושביו נע בין 380 במאה ה-16 ל-1100 ב-1947. אזור הכפר יועד ע"פ החלטת החלוקה של האו"ם ב-29 בנובמבר 1947 למדינה הערבית, וע"כ לאחר ההחלטה יצאו תושביו וביניהם חסן סלאמה - ממנהיגי

תשבץ

יוסי לוי

הפרס: ספר מתנת חנות הספרים "סטימצקי" של בן-ציון בן-משה, רחוב ויצמן פינת רוטשילד, כ"ס

מאוזן:

1. מובלעת ישראלית בירושלים עד מלחמת ששת הימים 7.
2. דרגה בצה"ל 12. ברור 13. תא בצמחים מחוסרי פרחים 14. פריצת המעבר לירושלים הנצורה 17. רשות 18. יחידת הספק 19. יין צעיר 21. דפתר 24. מבצע כיבוש כ"ס הערבית במאי 1948 25. אף 26. העור העליון בנעל 27. ירביץ 29. אויב 30. גמדי 31. נרו יאיר 33. מדבר 35. חסר חוש ריח 38. שומר גדודי 39. דוי 41. מין תבלין 42. משפר 45. ספרה של גולדה מאיר 46. מסכת תלמודית - השער האחרון 51. מקצוע יהודי 52. מביא תועלת 53. מילת ברירה 54. חיפשו 55. שוחד

מאונך:

1. סוג צמח 2. דרגה צבאית 3. נווד 4. מזל 5. קיבוץ בדרום 6. מספר 8. חיית טרף 9. הפיכת קנה מתכת לבורג 10. מועד 15. יישוב מצפון לעכו 16. יחידת הספק 17. התרחש 19. חכם בתקופת בית שני 20. לא פה 22. נפוץ, ידוע ברבים 23. בית הציפור 24. הסתרה ע"י מסך עשן 28. חוט המתוח בין קצוות הקשת 31. חתיכה 32. שם של בושם 34. מהנביאים 36. בוא למטה 37. גבוה 40. מארב 43. ענף דק לשתילה 44. כינוי להומוסקסואלים 47. אל כנעני 48. סוג מכס 49. מראה 50. מוסד בינלאומי 51. נפטר

10	9	8	7	6	5	4			3	2	1
		13				12					11
			17				16	15			14
				19				18			
20											
	25					24			23	22	21
		28				27				26	
			31					30			29
	36		35						34	33	
			41			40	39		38		37
				44						43	42
	50	49	48		47	46				45	
		53					52				51
						55					54

נורוז - ראש השנה וחג האביב הפרסי

פנינה מלך

הקדוש שלה.
נרות - מסמלים את האור בחיים;
דג חי בתוך כלי זכוכית - החיים והחופש, לאחר שחרור הדג לנהר או לים;
ראי המציאות והאור ויכפיל את השפע;
ציפורים ופרחים - להזדהות עם שם המדינה שפירושה ציפורים ופרחים.
מטבעות - פרנסה.
ביצים צבעוניות - פוריות ולידות.
של השא המודח הזכור לטוב לעמו - ריזא חאן פחלווי -

על החג הפרסי נורוז, ספרה לי סוזן טיזרי, תושבת עירנו כפר-סבא שחוגגת אותו מדי שנה. נורוז הוא היום הראשון בלוח השנה הפרסי המסורתי, שאחת הגרסאות שלו נחגגת באופן רשמי באירן. זהו חג דתי "זורואסטרי" ועל כן הוא נחוג בעדות זורואסטריות ברחבי העולם,

ודגל ישראלי, מעבירים מסר לעולם שפניהם לשלום ולא למלחמה, ותקוותם לעזרה הדדית בין המדינות. הדת הזורואסטרית מאמינה באש המעניקה חום, ושמש הגורמת לחקלאות טובה. על כן, בימי החג נורוז, חוגגת הדת הזורואסטרית את חג המדורה. דתות נוספות אימצו את הנוהג, וחוגגות אותו. בחג המדורה מסדרים שבעה גזעי עץ במרחק מה אחד מהשני, מדליקים אותם והילדים מדלגים ממדורה למדורה, לצהלתם ושמחתם הרבה.

השלטון האיסלמי ניסה פעמים רבות לבטל את החג על ידי גזירות שונות, אך התושבים מצאו תמיד דרך לחגוג אותו ביתר שאת. בשל הגזירות, במשך השנים, עבר החג שינויים רבים, לכן כיום רוב מנהגיו חדשים, יחסית.

סוזן טיזרי עלתה לישראל בשנת 1973 והצטרפה לבעלה שהיה בארץ בתפקיד. לרוע מזלה הוא חלה במחלה קשה, וסוזן מטפלת בו במהלך שנים רבות. לזוג בן בעל משפחה ולו שלושה ילדים. השנה הזמינה סוזן לביתה כחמישים אורחים תושבי העיר שאינם מבני עדתה, על מנת שייודעו לחג הפרסי. אחת המטרות העיקרית של סוזן היא להנציח את החג נורוז ולהשרישו בקרב העדה הפרסית בישראל כדי שיחגגו אותו.

שנים רבות, עמלה לבדה כדי לחגוג את החג בביתה. סוזן אינה פוסחת על אף אחת משבע הברכות המסמלות את החג ואשר נערכות על השולחן. כל הברכות מקורן במוצרים מהטבע המתחילים באות הפרסית "ש" (סין):
תפוח עץ - נקרא "שיב" ופירושו יופי, חן, אהבה וגן-עדן.
דשא - לפני החג מגדלים דשא בכלי כדי להניחו על השולחן. דשא מסמל בריאות ומקורו מחיטה לאכילה, המביאה ברכה ומסמלת שהלחם לא יחסר מהשולחן.
שום - ישמור על בריאות בני המשפחה.
סומק - בצידו האחד נראה חשוך ובצידו השני נוצץ, על כן, מסמל את המעבר מחושך הלילה, לשחר ולאור השמש.
חומץ - עשוי מהפרי היפה והטעים ביותר - ענבים. לאחר ההבשלה נעשה ליין, ולאחר מכן לחומץ. הוא מסמל את הסבלנות שיש להיאזר מבלי להיפגע מכל רע.

שנג'ד - פרי שמקורו בפרס בעל צבע אדום ודומה במעט לפרי התמר. ריחו הטוב מושך את האדם ומשרה אהבה. זוגות לפני נישואיהם נוהגים להגיע למקום בו גדל הפרי, כדי לעמוד בין ענפי העץ, לספוג את ריחו על מנת שיביא אהבה רבה בחייהם.
שמנו - מאכל הדומה לחלבה העשוי מקמח, חיטה, סוכר ומי ורדים. פירושו ברכה ותקווה לחיים מתוקים. מלבד שבע הברכות הני"ל, קיימים סמלים נוספים אשר מונחים על השולחן: כל דת מניחה על השולחן את **הספר**

אם כי המועד עשוי להשתנות לפי גרסת לוח השנה המקובלת בכל עדה ועדה. בפרס מצוין הנורוז בערב ה- 21 במרץ-יום השתוות היום והלילה באביב, וזה, ככל הנראה, היה גם מועד החג המקורי. בפרס חוגגים את נורוז מוסלמים רבים, וכן יהודים יוצאי פרס בארץ ובחול. בלוח השנה הפרסי המקובל אין כללים לעיבור השנה ולפיקוד, אין שיטה לחישוב המועד המדויק לתחילת החג. מקובל לחשב את השעה המדויקת של ההשתוות האביבית (השעה שבה השמש נמצאת בזנית מעל קו המשווה), ואת שעת הצהריים האסטרונומית בטהראן, כלומר, השעה שבה השמש נצפית בשיא גובהה בטהראן ביום ההשתוות האביבית. אם שעת ההשתוות האביבית קודמת לשעת הצהריים בטהראן, מוכרז היום כיום הראשון של החג. אם היא חלה אחרי שעת הצהריים, דוחים את החג למחרת. לדבריה של סוזן, החג נקבע לאחר ימי החורף הקצרים והחשוכים, מלאי הגשם והקור. כאשר מתחילה הפריחה והלבוב, הכול הופך ירוק מסביב, והציפורים דוגרות על ביציהן בקן, ניתן האות לתחילת השנה - חג האביב. חג נורוז נמשך 12 יום בהם מבקרים אחד את השני. בתחילה, הביקור נערך אצל שכנים, כי הם הקרובים ביותר הן בלב והן גיאוגרפית. לאחר מכן נערך הביקור מתוך רחמים אצל חולים, אחריהם אצל המבוגרים, ורק לבסוף, מבקרים את אנשי המשפחה. סוזן, אשר סועדת את בעלה החולה מזה

גימלאים מכפר סבא חובשים מחדש את ספסל הלימודים

רות שמאי

אורבך יפה, תלמיזה, מספרת לי:

"אני חברה במועדון של ניצולי השואה. אחרי הפניה אלינו, התגבשה קבוצה ללמוד תנ"ך והתחלנו עם ספר איוב. הדיונים שערכנו על דמותו של איוב יצרו אינטראקציה בינינו לבין התלמידים. הרגשנו טוב עם הכבוד שהתלמידים נתנו לדעות שלנו. בזכות ההכוונה של המורה, הדיונים היו מעניינים. לנו זה הוסיף ידע, הזדמנות להעשיר את השפה ובעיקר שמחה לשבת עם הדור הצעיר ולהוסיף להם מניסיון החיים שלנו. בתקופת המבחנים, אנו נותנים למורה לערוך סיכומים ולא משתתפים, אבל בתחילת השנה השתתפנו במרץ במהלך השיעור. זה שונה ומעניין יותר מהרצאה פרונטאלית. תלמיזה מבוגרת אחרת מוסיפה:

"התלמידים האלה הם כמו הנכדים שלי. אני לא יכולה תמיד להגיע בגלל המרחק, אבל מתאמצת מאד, ומה שאני קולטת הוא הרווח שלי".

דבריה של יפה, הזכירו לי סיפורים על צעירים, שהיו צריכים להשלים חומר לימוד של שנים, בשנה או שנתיים, שעבדו בחריצות בתנאים של מחסור לאחר המלחמה, לפעמים ללא משפחה ולא עזרה כל שהיא. החריצות הזו אפיינה ומאפיינת גם היום חלק גדול מן הלומדים שצריכים להשלים הרבה ידע שחסר להם, במיוחד בהשכלה במקצועות היהדות. אני מאמינה שהצימאון ללמוד בכל הגילים, הוא אולי הדבר שבגללו מגיעה לנו, לעם היהודי, טפיחת שכס אמיתית.

גימלאים יקרים! הפרויקט הוא בשבילכם. תתעניינו ותבואו, ביי"ס יקבל אתכם בזרועות פתוחות.

את המבוגרים ולשאל אותם שאלות מאתגרות בזמן הדיונים. הם הבינו שאפילו בגיל מבוגר יש בהם צימאון לידע. החלטתי לחלק את השיעור בתנ"ך לשניים: בחלק הראשון לומדים הקשישים לבד, לחלק השני מצטרפים התלמידים. נכחתי בשיעור, שניב הקדישה חלק ממנו לדיון על המחויבות של התלמידים המבוגרים לתוכנית הלימודים ולדרך שבה יוכלו להשתלב בשנה הבאה. התלמידים המבוגרים יקבלו את המערכת הכללית שמתוכה יוכלו לבחור את המקצועות: תנ"ך, ספרות, מחשבים ואומנות. "אני בטוחה" אומרת ניב "שגם מורים אחרים ירצו לפתוח את דלתות כיתתם לציבור המבוגר. הדבר יחייב נוכחות רציפה אבל זה יתרום לביסוס הידע, לביסוס הקשר עם התלמידים ועם ביה"ס. השנה הזו הייתה בשבילי שנת התנסות עם מספר קטן של תלמידים והמפגש המיוחד הזה עשה לי תיאבון לעוד".

הדיון שניב ערכה לאחר השיעור עם תלמידי י"ב, היה מעניין. היא שאלה אותם: מה תרם להם המפגש? התשובות היו: הרגשה טובה, שומעים תשובות אחרות וזה מעשיר אותנו. זה טוב אינטלקטואלית, שומעים דעות של אנשים עם ניסיון חיים, וזה מגוון את השיעור. זה כיף לראות אנשים מבוגרים שמתאמצים להשקיע בלימוד. אנו מתאמצים פחות להפריע, לתת כבוד. אני ממליץ על המשך הפרויקט. ניב סיפרה לי שבאחד הימים, צלצלה לבי"ס נציגה של הנהלת "אורט" בארצות הברית. והתענינה בפרטים של הפרויקט.

בשנת הלימודים הנוכחית מתקיים לראשונה בעירנו פרויקט יחודי לציבור מבוגרים, במיוחד לניצולי השואה: חבישה מחדש את ספסל הלימודים, בחברת תלמידי י"א וי"ב. הפרויקט נערך בתיכון מקצועי "אורט-שפירא". לצורך הכתבה יצרתי קשר עם בית הספר וראיינתי מספר אנשים הקשורים לנושא.

סמדר צלר, את מנהלת ביה"ס, ספרי לי מעט עליו ועל אופיו

"אנו תיכון מקצועי עם אוריינטציה למדעים ואומנויות. קיימות אצלנו חמש מגמות: תוכנה, אלקטרוניקה, אדריכלות, עיצוב פרסום, ולימודי תיכון רגילים. כמו בכל תיכון, התלמידים לומדים בכיתות אם את מקצועות החובה, ובכיתות קטנות יותר, את מקצועות המגמה (גם אותי, מורה לשעבר, הרשים מגוון מקצועות הבחירה). יש אצלנו דגש על הנושא החברתי המשולב בחתירה למצוינות ולהישגים. יש לנו גם מכללה בה יכול תלמיד להמשיך את לימודיו שנתיים נוספות במגמה שהוא בחר. בזכות היחס האישי והמעקב אחרי כל אחד אין אצלנו כמעט נשירה".

מי הגה את הרעיון של הפרויקט, וכיצד הוא מתנהל?

"אנחנו משתתפים בפרויקט של "רשת אורט" למען הקהילה ובמסגרת זו התגבש הרעיון הספציפי שיתף ניצולי שואה שמפעם בהם עדיין ניצוץ של אהבת הלימוד ולהזמין אותם ללמוד איתנו. פנינו לדפנה אלון אשר יצרה קשר עם אשל, ודרכם הגענו לעמותה למען הקשיש. בישיבה משותפת הצגנו את הנושא, מה אנו רוצים ומסוגלים לתת. בעזרת נאוה וזהבה מהעמותה, מצאנו את המועמדים, הם נרשמו ויצאנו לדרך. אני מקווה שבשנת הלימודים הבאה יצטרפו עוד תלמידים, בעוד מקצועות לימוד. בחרנו כיתה אליה הצטרפו הקשישים והתלמידים שלנו מדווחים שמאד כיף להם ביחד. בסיום השנה אני מקווה שנפיק את הלקחים והפרויקט יעלה ויצליח ויפרה גם את הקשישים וגם את התלמידים הצעירים שלנו".

ניב לין-ברבי, את מורה לתנ"ך, שתפי אותי עם חוויותיך בפרויקט

"הצעתי מספר נושאים ללימוד תנ"ך, רלוונטיים במיוחד. הם בחרו בספר איוב והתחלנו את השיעורים. בשיעור היו דיונים מרתקים. השאלה המרכזית של הספר נשארה פתוחה ואותי זה ניהם. החיבור עם תלמידי ביי"ס נוצר דרך המכנה המשותף והתכנים. הילדים למדו לכבד

"זיגזג הפקות" - חברת שירותי הדפוס המובילה בשרון מציגה:

מהפכת הדפוס מגיעה גם אליך!

מוצרי דפוס איכותיים ביותר, במחיר ושירות ללא תחרות!
■ דפוס אופסט ■ דפוס דיגיטלי ■ סטודיו לגרפיקה

• פליירים • גלויות • כרטיסי ביקור

• ניירת משרדית • הדפסות דיגיטליות • חוברות ופרוספקטים

הפקות zigzag

משרד: 09-7495959

שירותי פרסום ודפוס מתקדמים

נייד: 054-4500058

• לא כולל מע"מ • שירות מהיר ויחס אישי • שירות משלוחים מהיום למחר לכל הארץ

יאיר פלד

סוכן ביטוח מורשה לכל ענפי הביטוח

לשווק גוכניו ג'וטא, קינור פנסיה, קופות גמל, קופות לרכיזיו ג'פוזוויוק וקינור השגלחו

משרד: קיבוץ אייל - טל. 09-7494333

פקס. 09-7494718, נייד. 050-5254967

"מונולוגים מהקישקע" הצגה חדשה של היידישפיל

- גפילטע פיש, רגל קרושה וכמובן מרק חם חם כמו שיהודי פולני אוהב. את כל תהליך הכנת החמין - לא היה תנור בבית והיה צריך לקחת את זה ביום שישי לאופה ולהחזירו בשבת. הזכרת שמות המאכלים הזכירה לי גם את החגים: את ההכנות לחג הפסח, את ראש השנה ויום כיפור עם כל המיוחד לכל חג וחג, את הבורשט שסבתי הכינה לכל אחד מבני המשפחה. ההצגה הצליחה להעלות באפי את הריחות ובפי את הטעמים מבית אמא והמשפחה שנספתה בשואה.. חשוב שמשמרים את השפה היידיש. זו היתה שפת ההורים ובכך נזכור ולא נשכח.

לשמחתי, בשנים האחרונות זוכה התרבות הזו לתיקון מסוים ולתיאטרון "יידישפיל" יש בכך חלק לא מבוטל. גם האוכל האשכנזי, על שלל טעמיו וגווניו, ועל המסורת העממית העצומה שהוא אוצר בתוכו, זכה בארץ לדימוי ירוד. כינו אותו תפל, אפור, מכובס, רוטט ועוד...

בהצגה שלפניכם יש משום איחוד כוחות של תרבות המילה היידישית ותרבות האוכל היהודי. אני תקווה שנוכל באמצעותה לתבוע את עלבוננו, להשיב את כבודנו ולעורר את בלוטות הטעם, הפיזיות והמטאפוריות. תודה מיוחדת לסבתא שלי, סוניה מור, תבדל"א. בשלנית גדולה היא אמנם לא היתה אף פעם, אבל אפתה לנו עוגות נפלאות ובלתי נשכחות בכל שבת וחג. שיהיה לנו בתיאבון!"

בקשנו גם את תגובתו של אחד הצופים הנרגשים זיגי הרציגר:
"ההצגה הזכירה לי את הבית, את העיירה בה נולדתי, את ההכנות לשבת, הדלקת נרות, את אמא ז"ל, ההליכה לבית הכנסת בימי שישי, הקידוש, הכנת האוכל

במסגרת שיתוף פעולה עם אשל גויינט ותאטרון היידישפיל, יצאו חברי קהילה תומכת ומועדון "מפגש בכפר" שורדי שואה מכ"ס, להצגה חדשה אותה מעלה התאטרון.

בקשנו מבמאי ההצגה הזמר יוני אילת שאף משתתף בה לכתוב מספר מילים עליה:

"להשראה אמנותית יש דרכים נסתרות, והיא מגיעה לפעמים ממקומות לא צפויים. לפני כשנה וחצי קיבלתי ליום ההולדת (ועוד פעמיים!) את ספר הבישול "שמאלץ", מאת השף וחוקר הפולקלור שמיל הולנד והסטיריקנית נילי אושרוב, אלבום מרהיב ומיוחד.

אחרי שקראתי בו הבנתי שהוא הרבה יותר מסתם ספר מתכונים, ושבעצם מסתרת בו הצגה.

כך החל המסע הקולינרי-מוזיקלי: מונולוגים מהקישקע.

במהלך המסע הצטרפו קטעים מעוד ספרי בישול וממקורות ספרותיים נוספים, וכמובן שירים רבים ביידיש, מתקופות שונות. נדמה לי שגורל דומה נגזר בישראל על תרבות היידיש ועל התרבות הקולינרית של המחוזות היהודיים במזרח אירופה.

תרבות היידיש, מסורת מפוארת בת מאות שנים של ספרות, שירה, מחזאות ושירי-זמר זכתה ללעג ולהתעלמות.

קונצרט סיום

"גאלה קונצרט"

בהשתתפות הרכב "בלה מיה"

ביצירות מוכרות ומרגשות

בואו לחוויה מוסיקלית!

יום רביעי 26.6.13 בשעה 17:00
אולם בית התרבות ע"ש רייזל

מחיר לחברי העמותה: 20 ש"ח

מחיר לאורחים: 25 ש"ח

VLADSTUDIO

מפעילות האגודה למלחמה בסרטן

סניף כפר סבא

הפיאנית, גבי שמחה בארט, תסייע בנושא מתן פיאות והטיפול בהן. כל המעוניינות מתבקשות לפנות לגבי בארט ולתאם עימה ישירות (טל' 09-7673405 או בנייד 050-7673042).

בקרוב, תצטרף קוסמטיקאית המוסמכת להעניק טיפול לחולות ומחלימות והיא תעניק טיפול אישי לפונות. המעוניינות מתבקשות להירשם מראש בטל' 09-7429441 (גבי מרים ללוש) או להשאיר הודעה במשרד בטל' 09-7603795.

פרויקט סריגת כובעים, צעיפים ואפודות עבור ילדים חולי סרטן המטופלים בבית החולים "שניידר"
לקבלת פרטים נא לפנות לסניף האגודה, טל' 09-7603795 (ניתן להשאיר הודעה). הצמר לסריגת הכובעים יסופק על-ידי האגודה למלחמה בסרטן.

ביקורי בית

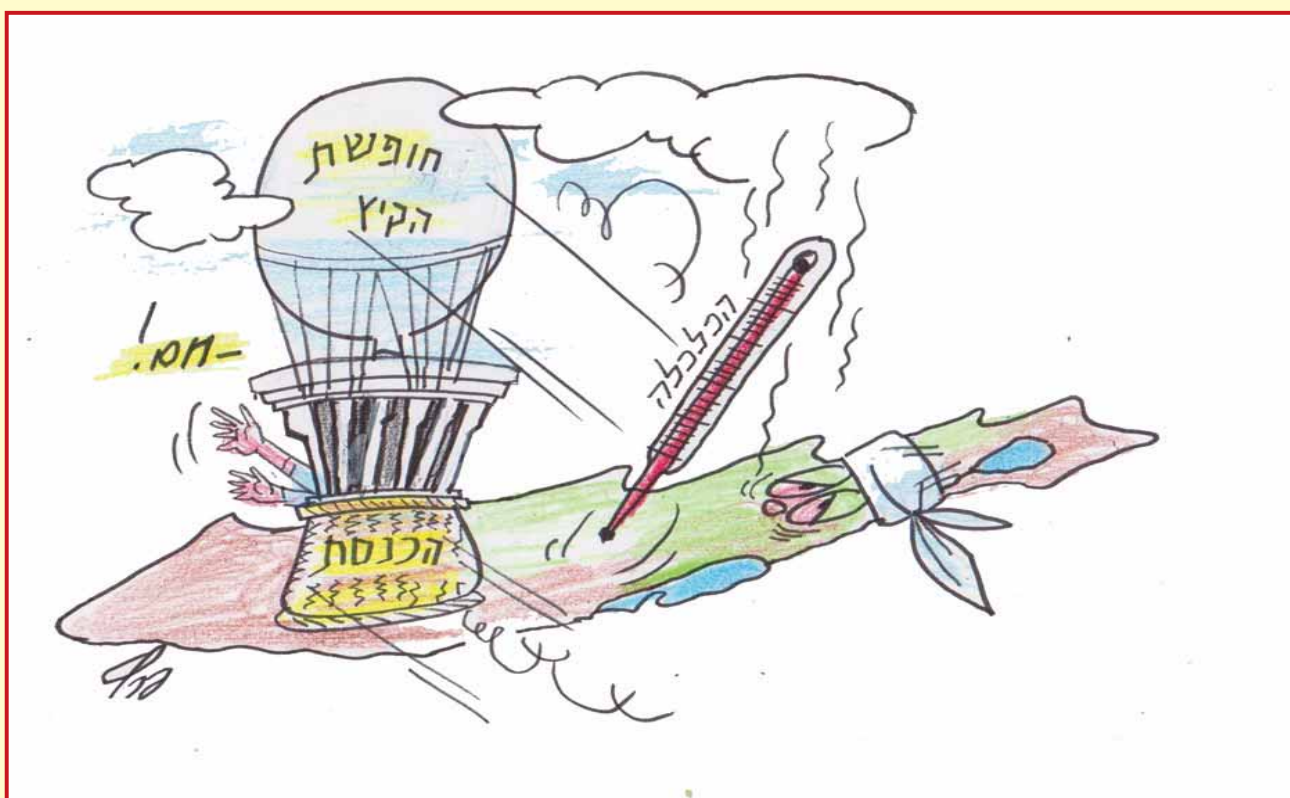
אלה נערכים אצל משפחות שבהן אחד מבני המשפחה חולה, והן זקוקות לעצה ולעזרה. ביקורי הבית, הסיוע והתמיכה נעשים על-פי פניית המבקש בלבד. למעוניינים, ניתן להתקשר לטלפון של המשרד.

סניף האגודה למלחמה בסרטן בכפר-סבא מקיים פעילות רבה למען חולים ומחלימים. בין השאר נערכות הפעילויות הבאות:

קבוצת תמיכה לחולי סרטן, למחלימים ולבני המשפחות - הקבוצה נפתחה ב-23 באפריל ונועדה ללוות את משתתפיה בהתמודדות עם המחלה ולאחריה, לשפר את איכות החיים, להדריך לחיים בריאים ולעודד חזרה לפעילות אישית וקהילתית.

הקבוצה מספקת תמיכה רגשית, משפרת את הדימוי העצמי, מפיגה את תחושת הבדידות, מקנה כלים להתמודדות בעת משבר ומספקת מידע חשוב למשתתפים. הקבוצה מונחת על-ידי אנשי מקצוע שהוכשרו לצורך זה. למעוניינים להצטרף - הקבוצה נפגשת בסניף האגודה למלחמה בסרטן ברחוב גלר 4 (בין ב"ס ברנר לחטיבת אלון) בימי שלישי בין השעות 16:30-18:00. ההצטרפות אינה כרוכה בתשלום. לפרטים נוספים אפשר לפנות לעובדת הסוציאלית אירית גולדשטיין, טל' 03-5721647 ולגברת מרים ללוש בטלפון 09-7429441.

"להיראות טוב... להרגיש טוב יותר"
הוא שמו של פרויקט בינלאומי הפועל בחסות "האגודה למלחמה בסרטן" ומיועד לחולי סרטן. במסגרת הפרויקט ניתנים הדרכה וייעוץ כיצד להתמודד עם השינויים בעור, בפנים ונשירת השיער.

60
שנות
יצירה

האנחנו בית

נוסד 1951

המקום לעיצוב הבית-וילונות • טפטים • פרקטים

התחדשנו תצוגה חדשה של בדים, מוצרי הצללה, טפטים, מנועים חשמליים

חדש פרקטים תוצרת גרמניה

תצוגה של מנועים חשמליים, ממיטב החברות לכל המוצרים כולל הפעלות חכמות למיניהם
ייעוץ בבית הלקוח ע"י מומחי וילונות הנרי
לאדריכלים ייעוץ בשלב התכנון

שעות פתיחה: א', ב', ד', ה', 9:00-19:00 יום ג', ו' 9:00-13:00
רח' רוטשילד 59, כפר סבא | טל' 09-7673817, פקס 09-7651732
בקרן באתר הבית שלנו: www.henrys-curtains.co.il

הפינה החמה צ'ק-צ'ק

מאת: פנינה מלך

קרום פטיסייר

שכנתי היקרה שלומית היא אשפית מטבח, בנוסף לעיסוקה הקבוע. חיזרתי אחריה רבות על מנת לקבל מרשם איכותי למעדן שאיני בקיאה בו. החלטנו על קרום פטיסייר שיכול לשמש מלית לעוגת פירות, כאשר הבסיס יכול להיות בצק פריך של פאי.

המצרכים

- 1 ליטר חלב
- 1 כוס סוכר (ניתן להשתמש ב"כמו סוכר" באותה כמות)
- 1 מקל וניל חצוי
- 5 חלמונים
- 8 כפות קורנפלור
- 200 גרם חמאה

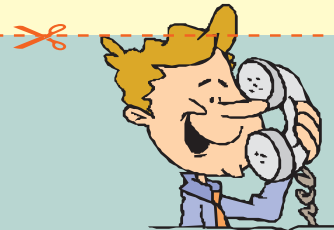
אופן ההכנה

חשיבות הכנת הקרום היא בטריפה. לערבב בסיר את החלב, סוכר והוויניל שהורד מהמקל. לערבב בכלי נפרד (גודל 3) את החלמונים עם הקורנפלור ולהוסיף מעט חלב קר מהסיר ולהשאיר בצד. לשים את החלב על האש תוך טריפה. לערבב שוב את החלמונים. כאשר החלב על סף גלישה להוסיף לחלמונים כשליש מהחלב החם, לערבב היטב ולהוסיף בבת אחת לסיר תוך כדי טריפה, עד לרתיחה נוספת. להוריד מעל האש. להוסיף את החמאה ולבחוש עד להמסתה. לכסות בניילון נצמד ולצנן את הקרום. כאשר הקרום קר, ניתן להוסיפו לפאי שנאפה מראש והתקרר. מעל הקרום להוסיף מפרי העונה שאינו מצריך בישול כמו תות שדה, או לחילופין, אפרסק או פירות יער משומרים. כמות הקרום מתאימה לתבנית 28"

התשובה לקריקטורה:
הכנסת מתארגנת לחופשת קיץ

גזור ושמור

טלפונים חשובים

מוקד עירוני	106
המחלקה לטיפול באוכלוסיה המבוגרת,	
רח' הכרמל 43	7641131
שי"ל - בן גוריון 19	7669393

העמותה למען הקשיש

תל-חי 4 7676452

מרכז יום לקשיש

תל-חי 4 7675001

ש.ע.ל - שרותי עזרה לקשיש 7662230

ח.ג.ל - פעילויות לקידום הבריאות 7641145

"מפגש בכפר", תל-חי 4 7676452
(מועדון ניצולי שואה)

קהילה תומכת 7665151

סיוע למטפלים בחולי אלצהיימר

ובמחלות דמנטיות אחרות 7675001

ער"ן (עזרה ראשונית נפשית) לזקן
מספר ארצי 1700-50-1201 או *3201

כללי

משטרה 100

מד"א 101

מכבי-אש 102

מועדוני גימלאים

נחשון, נחשון 9 7659773

סירקין, טשרניחובסקי 89 7460170

יוספטל, שאול המלך 5 7655501

כיסופים, הרב גולד 14 7677220

עליה, ויתקין 12 7443107

אלי כהן, ויצמן 189 7657623

שידורי הטלוויזיה הקהילתית

ביום ב' בשעה 10:30, יום ג' 21:30
ערוץ 25 ב-HOT (ממיר אנלוגי)
ערוץ 98 ב-HOT (ממיר דיגיטלי) וב-YES

www.amuta_ks.org

נשמח לקבל את
תגובותיכם על העיתון

כתובת המערכת: תל-חי 4, כפר-סבא
e-mail: gimlaton@walla.co.il